

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 27Sa/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6020200285
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Antalová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6020200285.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pred sudkyňou JUDr. Alenou Antalovou v právnej veci žalobcu: O. T., nar. XX.XXXXXX, bytom X. M. XXX, XXX XX Y., zastúpený opatrovníčkou PhDr. N. W., nar. XX.XX.P., Rúbanisko I/XX, XXX XX Y. proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Banská Bystrica, Trieda SNP 75, 974 89 Banská Bystrica o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020/4741-VAC zo dňa 15.05.2020 takto

rozhodol:

Rozhodnutie žalovaného Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Banská Bystrica č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020/4741-VAC zo dňa 15.05.2020 a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec č. LC1/OPPnKaPČ/SOC/2020/40406-5 zo dňa 29.01.2020 z r u š u j e a vec vracia prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný v plnom rozsahu nahradiť žalobcovi dôvodne vynaložené trovy konania a zaplatiť ich v lehote 20 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bude určená ich výška. Výška trov konania bude určená samostatným rozhodnutím, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

Administratívne konanie

1. Žiadosťou doručenou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „prvostupňový orgán verejnej správy“) dňa 12.12.2019 požiadal žalobca, (ktorý bol Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11Nc 551/01-15 zo dňa 27.09.2001 pozbavený spôsobilosti na právne úkony), prostredníctvom súdom ustanovenej opatrovníčky (uznesenie OS Lučenec č.k. 9Ps/7/2015-8 zo dňa 29.09.2015) o poskytnutie peňažného príspevku na osobnú asistenciu (ďalej len „žiadost“). O podanej žiadosti rozhodol prvostupňový orgán verejnej správy rozhodnutím č. LC1/OPPnKaPČ/SOC/2020/40406-4 zo dňa 28.01.2020 tak, že žiadosti podľa § 22 ods. 1 a § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 447/2008 Z.z.“) nevyhovela a peňažný príspevok na osobnú asistenciu žalobcovi nepriznal. V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia prvostupňový orgán verejnej správy poukázal na závery Komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec č. LC1/OPPnKaPČ/SOC/2020/40372 zo dňa 24.01.2020 (ďalej aj „komplexný posudok prvostupňového orgánu verejnej správy“) vydaného podľa § 15 na účely § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z., podľa ktorého miera funkčnej poruchy (ďalej aj „MFP“) nesvojprávneho O. T. je 80 % a považuje sa za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej aj „ŤZP“). Sociálne dôsledky ŤZP mu neboli nenavrhnuté kompenzovať žiadnou formou kompenzácie. Prvostupňový orgán poukázal na ust. § 20 ods. 2 a § 21 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. Ďalej konštatoval, že sociálnou posudkovou činnosťou dňa 21.01.2020 bolo zistené, že O. T. navštevuje od 01.09.2019 Praktickú školu na ul. Zvolenská cesta 59, 984 01

Lučenec, je žiakom 1. ročníka, pričom táto škola poskytuje prípravu na jednoduché pracovné činnosti žiakov s mentálnym postihnutím a má žiakom poskytnúť možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní. Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine na sebaobsľuhu na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti. Prvostupňový orgán verejnej správy ďalej poukázal na ust. § 21 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. (pre úplnosť správny súd konštatuje, že posledná veta cit. ustanovenia bola v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia uvedená v neúplnom znení). Následne prvostupňový orgán verejnej správy konštatoval, že podľa zák. č. 447/2008 Z.z. spoločné ustanovenia o poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa § 41 ods. 1 uvádzajú, že škola na účely tohto zákona je materská škola, základná škola, základná škola s materskou školou, stredná škola, škola pre deti so zdravotným znevýhodnením a žiakov so zdravotným znevýhodnením a vysoká škola. Prvostupňový orgán verejnej správy uzavrel, že vzhľadom k tomu, že nesvojprávny O. T. nespĺňa zákonom stanovené podmienky, peňažný príspevok na osobnú asistenciu nebol navrhnutý, a preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

2. Proti predmetnému rozhodnutiu prvostupňového orgánu verejnej správy podal žalobca prostredníctvom ustanovenej opatrovníčky odvolanie, v ktorom uviedla, že rozhodnutie je vecne nesprávne, keď tvrdí, že žalobca nespĺňa zákonné podmienky na poskytnutie peňažného príspevku. V odvolaní bolo poukázané na účel osobnej asistencie s tým, že žalobca navštevuje praktickú školu, ktorá pomáha jeho sociálnemu začleneniu a nezávislosti, čo je aj cieľom poskytnutia príspevku na osobnú asistenciu. Ďalej žalobca v odvolaní poukázal na to, že je odkázaný na osobnú asistenciu za účelom prepravovania sa do a z praktickej školy z dôvodu zníženej orientačnej schopnosti. Ďalej poukázal na § 21 ods. 3 veta druhá zák. č. 447/2008 Z.z., v zmysle ktorého fyzickej osobe s ŤZP, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej sprevádzanie do školy, ak je škola mimo priestorov zariadenia sociálnych služieb. Následne žalobca poukázal v odvolaní na to, že pre účely zák. č. 447/2008 Z.z. sa v zmysle § 41 ods. 1 školou rozumie aj škola pre deti so zdravotným znevýhodnením a žiakov so zdravotným znevýhodnením, pričom zo zák. č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (ďalej len „Školský zákon“) je umožnená výchova a vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením niekoľkých typoch škôl, medzi ktoré sa podľa § 95 ods. 1 písm. d/ zaraďujú praktické školy, ktoré sú bližšie upravené v § 99. Pokiaľ teda osoba so zdravotným postihnutím navštevuje praktickú školu, môže sa jej podľa názoru žalobcu uvedeného v odvolaní poskytnúť peňažný príspevok na sprevádzanie do školy v súlade s § 21 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. aj vtedy, ak sa inak takejto osobe poskytuje celoročná pobytová sociálna služba.

3. O odvolaní žalobcu rozhodol žalovaný rozhodnutím č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020/4741-VAC zo dňa 15.05.2020 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) tak, že odvolanie žalobcu zastúpeného opatrovníčkou zamietol a rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy potvrdil. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal na priebeh administratívneho konania pred orgánom prvého stupňa a na to, že v komplexnom posudku prvostupňového orgánu verejnej správy nebolo navrhnuté kompenzovať sociálne dôsledky ŤZP žalobcu žiadnym peňažným príspevkom, a preto prvostupňový orgán verejnej správy žiadosť o peňažný príspevok na osobnú asistenciu nepriznal. V odvolacom konaní bol vydaný nový Komplexný posudok č. UPS/US5/SSVODPPKPC1/2020/5266-PD zo dňa 05.05.2020 (ďalej aj „komplexný posudok žalovaného“), podľa ktorého MFP žalobcu je 80 % pre ochorenie zaradené do skupiny IV. ods. 3 písm. c/ prílohy č. 3 zák. č. 447/2008 Z.z., a preto sa považuje za fyzickú osobu s ŤZP. Sociálne dôsledky jeho ŤZP nebolo navrhnuté kompenzovať žiadnym peňažným príspevkom. Žalovaný poukázal na to, že v zmysle § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z.z. komplexný posudok je podkladom pre vydanie rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu a pre ďalšie rozhodovanie je záväzný. Ďalej v odôvodnení poukázal na to, že podkladom pre vypracovanie komplexného posudku bol Lekársky posudok zo dňa 24.04.2020 a Posudkový záver zo dňa 27.04.2020, špecifikoval jednotlivé vyšetrenia, z ktorých vychádzal posudkový lekár žalovaného pri zhodnotení zdravotného stavu žalobcu, v dôsledku čoho bola za rozhodujúce ochorenie pre určenie MFP u žalobcu stanovená závažná porucha intelektu, ktorá je hodnotená ako ťažká mentálna retardácia so sprievodnou inkontinenciou tretieho stupňa. Z psychologického vyšetrenia vyplýva, že kontakt a spolupráca je nedostatočná, resp. spolupráca sa vôbec nerozbehne, nezapojí sa v podstate do žiadnej z ponúkaných činností, len sa usmieva, v prejavoch sú stále stereotypy, mentálne schopnosti spadajú do pásma hlbokkej duševnej zaostalosti, reč nie je rozvinutá, trvalá alalia. Na základe predložených odborných nálezov a šetrení v prostredí, v ktorom žalobca žije, bolo konštatované, že žalobca je odkázaný na trvalý dohľad. Žalovaný ďalej poukázal na to, že podkladom posudkového záveru bolo šetrenie

sociálnych dôsledkov prvostupňovým orgánom, pričom bolo zistené, že žalobca je umiestnený v Domove sociálnych služieb Slatinka, v súčasnej dobe býva v prevádzke tohto zariadenia v Lučenci na ul. J. D. Matejovie 7, kde má poskytovanú celoročnú sociálnu službu pobytovou formou. Uvedené zariadenie je zamerané na podporu samostatného bývania, kde sa klienti pod dohľadom Domova sociálnych služieb starajú o domácnosť, vykonávajú domáce práce, varia, perú, udržujú poriadok, osvojujú si základné návyky a zručnosti. Žalobca je pozbavený spôsobilosti na právne úkony a bola mu súdom ustanovená opatrovníčka, ktorá je vedúcou prevádzky Domova sociálnych služieb Slatinka v Lučenci. Žalobca je poberateľom invalidného dôchodku, denne navštevuje Praktickú školu v Lučenci na ul. Zvolenská cesta 59, ktorá je mimo priestorov Domova sociálnych služieb. Je žiakom 1. ročníka. Ďalej sa v odôvodnení uvádza, že posudzovaný nerozpráva a keď je nespokojný, vyjadruje sa negatívnymi gestami. Nemá pohybové postihnutie. Žalovaný ďalej v odôvodnení poukázal na ustanovenia § 14 ods. 3, § 20 ods. 1 a 2 zák. č. 447/2008 Z.z., ďalej odcitoval časť odôvodnenia Rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 23Sa/84/2017 zo dňa 23.04.2018, ktorý konštatoval, že „osobná asistencia ako nástroj sociálnej pomoci je určený pre fyzické osoby s ŤZP, ktoré sú schopné samostatne si organizovať svoje aktivity a preberať za tieto aktivity zodpovednosť. Fyzická osoba s ŤZP prestala byť v pozícii opatrovaného a stáva sa aktívnym subjektom riešenia svojej životnej situácie. Pri osobnej asistencii sa od fyzickej osoby s ŤZP očakáva vysoká miera aktivity, angažovanosti, schopnosti plánovania a preberania zodpovednosti vo všetkých fázach jej realizácie. Osobná asistencia je určená predovšetkým pre aktívnych ľudí, ktorí chcú a sú schopní preberať zodpovednosť za organizovanie toho, kto, kedy a akým spôsobom im bude zabezpečovať pomoc pri činnostiach, ktoré by vykonávali sami, keby nemali zdravotné postihnutie.“ Žalovaný ďalej poukázal na právny názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v Rozsudku č.k. 10Sžsk/84/2017 (správne malo byť uvedené č.k. 10Sžsk/25/2017) zo dňa 18.07.2018, podľa ktorého „Špecifikom osobnej asistencie je orientácia na podporu samostatnosti a nezávislosti fyzickej osoby s ŤZP na svojich najbližších a uznanie jeho schopnosti rozhodovať, aj za asistencie iných, o svojom živote a jeho okolnostiach. Úkony osobnej asistencie sú tak primárne úkonmi osobnej pomoci fyzickej osobe s ŤZP pri vykonávaní rozličných druhov činností ním samotným tak, aby sa reálne mohla presadiť idea jeho vlastného rozhodovania a ovplyvňovania životných okolností“. Žalovaný konštatoval, že na základe vyššie uvedeného vychádzajúc z platnej legislatívy je žalobca pre mentálne schopnosti spadajúce do pásma hlbokéj duševnej zaostalosti odkázaný na celodenný dohľad a zdravotné postihnutie dosahuje VI. stupeň odkázanosti s počtom bodov 0, čo zodpovedá priemernému rozsahu odkázanosti fyzickej osoby s ŤZP na pomoc inej fyzickej osoby viac ako 12 hodín na deň podľa prílohy č. 3 zák. č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 448/2008 Z.z.“). Ako fyzická osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony pre duševné ochorenie má podľa žalovaného žalobca obmedzené možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít. Vzhľadom na jeho mentálne postihnutie ťažkého stupňa ide skôr o pasívne prijatie aktivít organizovaných zvonku. Žalovaný následne poukázal na ust. § 14 ods. 4, § 1 ods. 2 a na § 2 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z., v zmysle ktorého kompenzácia sociálneho dôsledku ŤZP je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ŤZP poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. Žalovaný uzavrel, že na základe vykonanej lekárskej a sociálnej posudkovej činnosti dospel k záveru, že u žalobcu sa jedná o taký stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ktorý podmieňuje odkázanosť na opatrovanie. Vzhľadom k ŤZP sú sociálne dôsledky ŤZP žalobcu vhodne a adekvátne kompenzované sociálnymi službami poskytovanými v Domove sociálnych služieb s celoročným pobytom, v ktorom je umiestnený, a preto by osobná asistencia nespĺňala účel uvedený v ust. § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z., v dôsledku čoho peňažný príspevok na osobnú asistenciu nebol navrhnutý a rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy bolo potvrdené.

Žaloba

4. Správnou žalobou doručenu súdu dňa 09.07.2020 sa v zákonnej lehote žalobca, konajúci prostredníctvom súdom ustanovenej opatrovníčky, domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím orgánu verejnej správy a žiadal, aby správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného a vrátil vec prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie. V žalobe poukázal na priebeh administratívneho konania, na dôvody rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy i žalovaného, ktorými nebol žalobcovi priznaný príspevok na osobnú asistenciu. Podľa žalobcu z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že vzhľadom na to, že žalobca je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, možnosť rozhodovať alebo ovplyvňovať vykonávanie aktivít

je u neho obmedzená natoľko, že osobná asistenciu by neplnila svoj účel, keďže žalobca aktivity len pasívne vykonáva na základe vonkajších vplyvov a potrebná asistenciu je mu poskytnutá podľa názoru žalovaného dostatočne v Domove sociálnych služieb, kde prebýva celoročnou pobytovou formou. Prostredníctvom súdom ustanovenej opatrovníčky namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného i prvostupňového orgánu verejnej správy z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré orgány verejnej správy aplikovali právnu úpravu poskytovania peňažných príspevkov na osobnú asistenciu v prípade žalobcu na jeho osobnú situáciu spôsobom, ktorý nezákonne zasiahol do jeho práv. Žalobca poukázal na účel osobnej asistencie stanovený zákonom a tvrdil, že bolo preukázané, že je odkázaný na osobnú asistenciu za účelom prepravovania sa prostriedkami verejnej dopravy z dôvodu zníženej orientačnej schopnosti. Podľa žalobcu zákonná úprava pri posúdení osobnej situácie žalobcu nebola dodržaná. Argumentoval, že podmienke, že osobná asistenciu naplní presadiť predstavy vlastného rozhodovania a ovplyvňovania životných okolností, plne zodpovedá jeho situácia, ktorému asistenciu pri cestovaní verejnou dopravou napomáha pri jeho sebarealizácii, dovoľuje mu vykonávať zmysluplné aktivity v praktickej škole, ktoré ho učia aktivitám na zlepšenie jeho životnej situácie a samostatnosti, pričom ho začleňujú do spoločnosti. Z tohto dôvodu podľa žalobcu sprevádzanie pri týchto aktivitách spĺňa podmienky na to, aby mu bol priznaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že nakoľko je žalobca pozbavený spôsobilosti na právne úkony, automaticky je obmedzená aj možnosť rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie svojich rolí, či zmysluplné ovplyvnenie vykonávaných aktivít. Toto rozhodnutie podľa žalobcu vychádza z predpokladu, že všetky osoby postihnuté takým zdravotným postihnutím, ktoré vedie k pozbaveniu ich spôsobilosti na právne úkony, nemajú nárok na príspevok na osobnú asistenciu, lebo ich postihnutie samotné je takého charakteru, že osobná asistenciu nemôže ani dosiahnuť účel, aj keby priznaná bola. Uvedený názor je podľa žalobcu v rozpore s § 20 ods. 2 veta druhá zák. č. 447/2008 Z.z., podľa ktorého osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia, alebo závažnosťou zdravotného postihnutia. Žalobca ďalej poukázal na Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „Dohovor“), z ktorého čl. 19 podľa žalobcu vyplýva povinnosť štátu zabezpečiť osobnú asistenciu na základe potrieb žiadateľa, objektívnym a nie diskriminačným spôsobom, nie metódou zameranou na posudzovanie miery postihnutia žiadateľa. Nezohľadnením povinnosti vyplývajúcej z § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z. je podľa žalobcu zamietnutie nároku žalobcu na základe druhu a miery zdravotného postihnutia nezákonné a nezohľadnením čl. 19 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím zamietnutie nároku žalobcu na základe druhu a miery zdravotného postihnutia je porušením jeho práva na nezávislý život. Vzhľadom na uvedené žalobca považoval rozhodnutie žalovaného za vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca ďalej namietal, že v prvostupňovom rozhodnutí orgánu verejnej správy bolo rozhodujúcim dôvodom nepriznania peňažného príspevku na osobnú asistenciu vyslovenie záveru, že príspevok nemožno priznať, nakoľko žalobca nenavštevuje školu v zmysle § 41 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. s poukazom na § 21 ods. 3 veta druhá zák. č. 447/2008 Z.z. Uvedený právny názor prvostupňového orgánu bol predmetom odvolania žalobcu, v ktorom argumentoval, že školou sa na účely zák. č. 447/2008 Z.z. (podľa § 41 ods. 1) rozumie okrem iného aj škola pre deti so zdravotným znevýhodnením a žiakov so zdravotným znevýhodnením, pričom definícia takejto školy je presnejšie obsiahnutá v Školskom zákone, ktorý umožňuje výchovu a vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením, alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením v niekoľkých typoch škôl, medzi ktoré zaraďuje podľa § 95 ods. 1 písm. d) praktické školy, ktoré bližšie popisuje Školský zákon v § 99. Žalobca argumentoval, že pokiaľ osoba so zdravotným postihnutím navštevuje takúto praktickú školu, môže sa jej poskytnúť peňažný príspevok na sprevádzanie do školy v súlade s § 21 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z., aj pokiaľ sa inak takejto osobe poskytuje celoročná pobytová sociálna služba. Predpoklad, že v prípade žalobcu podmienka navštevovania školy nie je naplnená, bol vzatý za základ rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy, toto však nemá oporu so zisteným skutkovým stavom, keď samotný prvostupňový orgán verejnej správy, ako aj žalovaný uznali, že žalobca praktickú školu navštevuje. Rozhodnutie preto podľa žalobcu vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu. Žalobca ďalej namietal, že vyššie uvedená vada prvostupňového rozhodnutia bola predmetom odvolania podaného žalobcom, z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného je však zrejmé, že táto vada nebola žalovaným vôbec zohľadnená a s námietkou žalobcu sa rozhodnutie žalovaného vôbec nevysporiadalo a absolútne ju neposúdilo v odôvodnení rozhodnutia. Žalobca poukázal na požiadavku riadneho odôvodnenia rozhodnutia a vysporiadania sa so všetkými podstatnými argumentáciami, ktorá je súčasťou práva na spravodlivý proces chránený čl. 6 Európskeho Dohovoru o ľudských právach, ako aj čl. 46 a nasl. Ústavy SR. Takáto požiadavka vyplýva, aj zo Správneho poriadku, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutia orgánom verejnej správy musia uviesť, ako sa daný orgán vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov

konania. Námieta smerujúca proti tvrdeniu, že žalobca nenavštevuje školu, bola podstatnou časťou odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu, nakoľko napádala jediný zásadný dôvod, pre ktorý prvostupňový orgán nepriznal žalobcovi peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Nevysporiadanie sa s argumentáciou žalobcu uvedenou v odvolaní považoval žalobca za podstatné porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré malo priamo za následok, nezákonné rozhodnutie. Žalobca navrhol, aby správy súd rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie.

Vyjadrenie žalovaného

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe poukázal na priebeh administratívneho konania, na podklady, z ktorých vychádzalo napadnuté rozhodnutia žalovaného i jemu predchádzajúce prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy. Konkrétne poukázal na to, že z Komplexného posudku prvostupňového orgánu verejnej správy z 24.01.2020, ktorý bol podkladom prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy, ako i z Komplexného posudku žalovaného zo dňa 05.05.2020, ktorý bol podkladom rozhodnutia žalovaného vyplýva, že pán O. T. má mieru funkčnej poruchy 80 %, a preto sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom sociálne dôsledky jeho ťažkého zdravotného postihnutia nebolo v predmetných komplexných posudkoch navrhnuté kompenzovať žiadnym peňažným príspevkom, v dôsledku čoho bola žiadosť žalobcu zamietnutá a peňažný príspevok na osobnú asistenciu mu nebol priznaný. Žalovaný ďalej vo vyjadrení poukázal na zistenia získané v rámci šetrenia sociálnych dôsledkov prvostupňovým orgánom verejnej správy a konštatoval, že na základe vykonanej lekárskej a sociálnej posudkovej činnosti žalovaný dospel k záveru, že u žalobcu sa jedná o taký stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ktorý podmieňuje odkázanosť na opatrovanie a sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sú vhodne adekvátne kompenzované sociálnymi službami poskytovanými v Domove sociálnych služieb s celoročným pobytom, v ktorom je žalobca umiestnený. Žalovaný konštatoval, že u žalobcu by osobná asistenciu nespĺňala účel uvedený v § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z., a preto peňažný príspevok na osobnú asistenciu v komplexnom posudku žalovaného nebol navrhnutý, v dôsledku čoho bolo prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy potvrdené. Žalovaný v odôvodnení poukázal na relevantnú právnu úpravu a následne sa vyjadril k žalobným námietkam uvedeným v žalobe. K tvrdeniu žalobcu, že bolo preukázané, že je odkázaný na osobnú asistenciu za účelom prepravovania sa prostriedkami verejnej hromadnej dopravy z dôvodu zníženej orientačnej schopnosti a pri rozhodovaní nebola dodržaná zákonná úprava pri posúdení osobnej situácie žalobcu, keďže asistenciu pri cestovaní verejnou dopravou napomáha pri jeho sebarealizácii, z čoho žalobca vyvodil, že spĺňa podmienky na priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu žalovaný uviedol, že z komplexného posudku žalovaného vyplýva, že žalobca je odkázaný na sprievodcu a potreba pomoci inej osoby pri zabezpečení orientácie v spoločenskom prostredí nie je sporná. Zároveň však s poukazom na § 14 ods. 11 zák. č. 447/2008 Z.z. konštatoval, že odkázanosť na sprievodcu nemožno stotožňovať s odkázanosťou na osobnú asistenciu. Poukázal tiež na Uznesenie Okresného súdu v Lučenci z 29.09.2015, ktorým bola žalobcovi ustanovená za opatrovníčkou pani Mgr. N. W., a z ktorého vyplýva, že opatrovník je oprávnený a povinný zastupovať spôsobilosti na právne úkony pozbaveného O. T., spravovať všetky jeho bežné záležitosti, v tom aj majetkové, poskytovať mu všestrannú opateru a starostlivosť a teda, že z odôvodnenia uvedeného uznesenia súdu vyplýva, že opatrovníčka prehlásila, že sa bude o žalobcu starať po každej stránke, t. j. aj poskytovať žalobcovi potrebnú pomoc pri orientácii v spoločenskom prostredí. Žalovaný ďalej poukázal na ust. § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z. a opakovane odcitoval text z odôvodnenia Rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 23Sa/84/2017 z 23.04.2018 (tak ako je uvedené v bode 3 tohto rozsudku), vrátane poukazu na právny názor Najvyššieho súdu vyjadrený v Rozsudku č.k. 10 Sžsk/25/2017 z 18.07.2018 (text uvedený v bode 3 tohto rozsudku). Na základe uvedeného žalovaný konštatoval, že žalobca je pre mentálne schopnosti spadajúce do pásma hlbokej duševnej zaostalosti odkázaný na celodenný dohľad a zdravotné postihnutie dosahuje VI. stupeň odkázanosti s počtom bodom 0, čo zodpovedá priemernému rozsahu odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby viac ako 12 hodín na deň podľa prílohy č. 3 zák. č. 448/2008 Z.z. Ako fyzická osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony má žalobca podľa žalovaného obmedzené možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít a vzhľadom na jeho mentálne postihnutie ťažkého stupňa ide skôr o pasívne prijatie aktivít organizovaných zvonku.

6. Pokiaľ žalobca namietal, že boli porušené jeho práva garantované Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, žalovaný uviedol, že tento Dohovor má prednosť pred zákonmi,

avšak upravuje práva osôb so zdravotným postihnutím všeobecne, pričom konkretizáciu práv osôb so zdravotným postihnutím upravujú zákony, v tomto prípade právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia sú v Slovenskej republike upravené zákonom č. 447/2008 Z.z., ustanovenia ktorého neodporujú uvedenému Dohovoru. Orgány verejnej správy sú povinné skúmať, či pre nárok na konkrétny peňažný príspevok sú splnené podmienky stanovené uvedeným zákonom, pričom sa vyžaduje individuálny prístup. V prípade žalobcu bol riadne zistený skutkový stav veci po vykonaní lekárskej posudkovej činnosti a sociálnej posudkovej činnosti, lekárska aj sociálna posudková činnosť bola vykonaná v súlade so zákonom a jej výsledkom bolo konštatovanie, že rozhodujúcim ochorením u žalobcu je závažná porucha intelektu hodnotená ako ťažká mentálna retardácia so sprievodnou inkontinenciou III. stupňa, čomu zodpovedá miera funkčnej poruchy 80%. Výsledkom komplexného posúdenia zdravotného stavu žalobcu a sociálnych dôsledkov jeho ťažkého zdravotného postihnutia bolo konštatovanie, že je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby podľa VI. stupňa prílohy č. 3 zák. č. 448/2008 Z. z. a adekvátna pomoc je mu poskytovaná v zriadení sociálnych služieb. Žalovaný poukázal na to, že v Domove sociálnych služieb sa podľa § 38 ods. 2 písm. a) bod 1 poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, pričom medzi odborné činnosti, ktoré je povinné zariadenie sociálnych služieb vykonávať, patrí aj pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 v rozsahu podľa prílohy č. 4. Podľa prílohy č. 4 Zákona o sociálnych službách časť III. písm. a) bod 3 zariadenie sociálnych služieb vykonáva sprievod zo školy a školského zariadenia, zo školy a školského zariadenia, do zamestnania a zo zamestnania, z čoho vyplýva, že sprievod žalobcu do školy a zo školy je povinný zabezpečiť Domov sociálnych služieb. K námietke žalobcu, že v prvostupňovom rozhodnutí bol predpokladom pre nepriznanie peňažného príspevku vyslovený záver, že príspevok nemožno priznať, nakoľko žalobca nenavštevuje školu v zmysle § 41 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z., a preto mu nie je možné priznať predmetný peňažný príspevok, pričom v odvolaní poukázal na argumentáciu, že podmienka navštevovania školy v súlade so zákonom bola splnená, čo žalovaný nezohľadnil a nevysporiadal sa s touto odvolacou námietkou žalobcu, žalovaný uviedol, že komplexný posudok prvostupňového orgánu verejnej správy stratil platnosť právoplatnosťou rozhodnutia žalovaného zo dňa 15.05.2020, pričom v komplexnom posudku žalovaného, ani v rozhodnutí žalovaného, nebolo spochybnené, že žalobca navštevuje Praktickú školu v Lučenci, avšak peňažný príspevok na osobnú asistenciu nebol navrhnutý z iných dôvodov. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí nahradil dôvody nepriznania peňažného príspevku na osobnú asistenciu inými zákonnými dôvodmi, a preto nepovažoval za hospodárne vyjadrovať sa k dôvodom uvedeným v rozhodnutí prvostupňového orgánu verejnej správy. Z dokazovania vykonaného žalovaným nezávisle na zistení hodnotení a stanovisku orgánu prvého stupňa žalovaný konštatoval, že peňažný príspevok na osobnú asistenciu žalobcovi nemožno priznať, nakoľko by tento nesplnil účel uvedený v § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z. Žalovaný poukázal na to, že podľa § 20 ods. 2 veta druhá zák. č. 447/2008 Z.z. osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom, stupňom, alebo závažnosťou zdravotného postihnutia, avšak príslušné orgány musia vyhodnotiť schopnosti posudzovanej osoby, aby mohol byť dosiahnutý účel osobnej asistencie uvedený v prvej vete citovaného ustanovenia, pretože táto skutočnosť je podmienkou odkázanosti na osobnú asistenciu podľa § 14 ods. 3 citovaného zákona. Uvedený záver podľa žalobcu vyplýva z Rozsudku Krajského súdu Nitra č.k. 23Sa/84/2017 z 23.04.2018, ako aj z Rozsudku Najvyššieho súdu SR č.k. 10 Sžsk/25/2017 z 18.07.2018. Žalovaný poukázal na to, že u žalobcu absentuje schopnosť samostatne si organizovať svoje aktivity a preberať za tieto aktivity zodpovednosť, o čom svedčí aj skutočnosť, že bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, a teda ide o individuálne posúdenie schopnosti žalobcu. Nemožno z toho vyvodzovať záver, že rozhodnutie žalovaného vychádza z predpokladu, že všetky osoby postihnuté takým zdravotným postihnutím nemajú nárok na príspevok na osobnú asistenciu. Žalovaný poukázal na to, že posudkový lekár žalovaného pri posudzovaní komplexne a objektívne zhodnotil zdravotný stav žalobcu, vychádzal z predložených lekárskeho nálezov a v konaní pred prvostupňovým orgánom verejnej správy, ani v rámci odvolacieho konania, neboli doložené žiadne nové nálezy. Peňažný príspevok na osobnú asistenciu nebol v komplexnom posudku žalobcovi navrhnutý z dôvodu, že u žalobcu by osobná asistenciu nespĺňala účel uvedený v § 20 ods. 2 citovaného zákona. Rozhodnutie orgánov verejnej správy podľa žalovaného nemožno považovať za nezákonné len z dôvodu, že žiadosť žalobcu nebola vybavená kladne a žalobca sa s ním nestotožnil. Žalovaný poukázal aj na to, že peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia sú svojím charakterom dávky fakultatívne, a teda nárok na ne nevzniká automaticky pri splnení podmienok. Ich priznanie alebo nepriznanie je vždy výsledkom správnej úvahy orgánu verejnej správy, ktorý má kompetenciu o žiadosti žalobcu rozhodovať na základe objektívneho posúdenia všetkých rozhodujúcich skutočností a túto

zásadu žalovaný neporušil. Rozhodnutie žalovaného podľa jeho názoru obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, a preto navrhol, aby správny súd žalobcu zamietol.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

7. Krajský súd v Banskej Bystrici ako správny súd vecne príslušný podľa § 10 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) a miestne príslušný podľa § 13 ods. 3 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj konanie a rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania, pretože žalobca v žalobe výslovne uviedol, že nežiada nariadenie pojednávania, a žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe nenavrhol nariadenie pojednávania, pričom správny súd nezistil dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 107 ods. 1 SSP a rozhodnutie verejne vyhlásil podľa § 107 ods. 2 SSP dňa 20.04.2021 vyvesením jeho skráteného znenia na úradnej tabuli súdu v zmysle § 137 ods. 3 SSP. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli tunajšieho súdu dňa 07.04.2021 podľa § 137 ods. 4 SSP.

8. Žaloba žalobcu je osobitným druhom správnej žaloby a to žalobou v sociálnych veciach, ktorá je upravená v tretej časti SSP. K správnym žalobám fyzických osôb v sociálnych veciach správne súdy pristupujú v zásade neformálne. Podľa § 134 ods. 1 SSP je správny súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak. Výnimky z tohto všeobecného pravidla sú vymedzené v § 134 ods. 2 SSP, pričom medzi tieto výnimky patrí aj správna žaloba v sociálnych veciach podľa § 6 ods. 2 SSP, v zmysle ktorého pri správnej žalobe fyzickej osoby (správna žaloba v sociálnych veciach) nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi. Vychádzajúc z uvedeného správny súd preskúmal rozhodnutie žalovaného a postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, vrátane prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy, nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe, ale komplexne v celom rozsahu, pričom dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

9. Podľa § 1 ods. 1, 2 zák. č. 447/2008 Z.z. tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz"), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz") a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. 1)
(2) Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 2 ods. 1, 2, 3, 4 zák. č. 447/2008 Z.z. kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len "kompenzácia") je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. 1a) Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu. 1)
(2) Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.
(3) Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50%.
(4) Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

11. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 447/2008 Z.z. lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je
a) hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby,
b) určovanie miery funkčnej poruchy
(2) Lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore

pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

(3) Pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len "lekársky nález"), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

(11) Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

12. Podľa § 14 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na osobnú asistenciu, ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 a osobnou asistenciou sa dosiahne účel ustanovený v § 20 ods. 2.

13. Podľa § 19 ods. 1 písm. a) zák. č. 447/2008 Z.z. peňažné príspevky na kompenzáciu sú peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

14. Podľa § 20 ods. 1, 2 zák. č. 447/2008 Z.z. osobná asistencia je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4. Osobnú asistenciu vykonáva osobný asistent.

(2) Účelom osobnej asistencie je aktivizácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít. Osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia alebo závažnosťou zdravotného postihnutia.

15. Podľa § 21 ods. 1, 2, 3 zák. č. 447/2008 Z.z. rozsah osobnej asistencie sa určuje podľa činností uvedených v prílohe č. 4, ktoré si nemôže fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať sama, a počtu hodín, ktoré sú potrebné na ich vykonanie.

(2) Počet hodín osobnej asistencie sa určuje na obdobie kalendárneho roka a je najviac 7 300 hodín ročne, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Do rozsahu hodín osobnej asistencie sa nezapočítavajú hodiny osobnej asistencie, počas ktorých sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje ambulantná forma sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb alebo týždenná pobytová sociálna služba. Fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej sprevádzanie do školy, ak škola je mimo priestorov zariadenia sociálnych služieb. 1a) Ak sú pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávané opatrenia alebo jej je poskytovaná starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,³³⁾ možno do rozsahu hodín osobnej asistencie započítať len hodiny osobnej asistencie pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,

a) pre ktorú sú vykonávané opatrenia v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu, a to

1. v domácom prostredí zamestnanca tohto zariadenia,

2. na sprevádzanie do školy a zo školy, ak je škola mimo priestorov tohto zariadenia,

b) ktorej sa poskytuje starostlivosť po skončení výkonu rozhodnutia súdu dovŕšením plnoletosti v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

16. Podľa § 53 ods. 1, 2 zák. č. 447/2008 Z.z. na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

17. Podľa § 55 ods. 1, 2, 4, 5 zák. č. 447/2008 Z.z. konanie o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o preukaze a konanie o parkovacom preukaze sa začína na základe žiadosti fyzickej osoby alebo na základe žiadosti rodiča maloletého dieťaťa alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. 51) Žiadosť podľa prvej vety sa podáva písomne alebo elektronickými prostriedkami podpísaná zaručeným elektronickým podpisom. Konanie o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu, o odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu, o zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu a o zvýšení alebo znížení jeho výšky, konanie o vrátení peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o odňatí a vrátení preukazu a konanie o odňatí a vrátení parkovacieho preukazu sa začína na podnet fyzickej osoby alebo na podnet orgánu, ktorý je príslušný rozhodovať o peňažnom príspevku na kompenzáciu, o preukaze a o parkovacom preukaze v prvom stupni.

(2) Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť uvedenú v odseku 1 alebo oznámiť alebo preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu, oznámiť alebo preukázať skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s poskytnutým jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu, môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria o zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorý poskytuje všeobecnú ambulatnú starostlivosť pre deti a dorast, podať žiadosť alebo oznámiť alebo preukázať skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu, na jeho výšku alebo výplatu, oznámiť alebo preukázať skutočnosti týkajúce sa plnenia povinností súvisiacich s poskytnutým jednorazovým peňažným príspevkom na kompenzáciu aj iná fyzická osoba, ak je spôsobilá na právne úkony. V konaní o preukaze a v konaní o parkovacom preukaze koná v mene maloletého dieťaťa, ktoré je umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu, 51a) toto zariadenie. V konaní o peňažnom príspevku na osobnú asistenciu podľa § 21 ods. 3 písm. a) koná v mene maloletého dieťaťa zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) V žiadosti fyzická osoba uvedie druh peňažného príspevku na kompenzáciu, o ktorý žiada a odôvodnenie žiadosti.

(5) Fyzická osoba k žiadosti o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu predkladá aj potvrdenie o príjme fyzických osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s jej príjmom.

18. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

(2) Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

19. Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

20. Podľa § 47 ods. 1, 2, 3 Správneho poriadku rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu.

(2) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

(3) V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutí, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

21. Podľa § 59 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

(2) Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

(3) Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správne orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

(4) Proti rozhodnutiu odvolacieho orgánu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať.

22. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 134 ods. 1, 2 SSP správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(2) Správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

a) rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy bolo vydané na základe neúčinného právneho predpisu,

b) rozhodnutie alebo opatrenie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený,

c) ide o veci podľa § 192,

d) ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. c), ak je žalobcom fyzická osoba,

e) ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. d),

f) vec súvisí s ochranou práv spotrebiteľa.

25. Podľa § 203 ods. 1, 2 SSP rozsah správnej žaloby fyzickej osoby a jej dôvody možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu.

(2) Pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

26. Predmetom preskúmajacej činnosti správneho súdu na základe podanej správnej žaloby bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy a konania, ktoré ich vydaniu predchádzalo. Správny súd v preskúmanom prípade posudzoval najmä otázku, či orgány verejnej správy pri svojom rozhodovaní postupovali zákonným spôsobom tak, aby bola zachovaná podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených zákonom.

27. Podmienky priznania peňažného príspevku na osobnú asistenciu upravuje zákon č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Jedná sa o fakultatívnu dávku, ktorú orgán verejnej správy môže, ale nie je povinný priznať, t.j. nie je na ňu právny nárok. Správny súd pri preskúmaní rozhodnutia vydaného orgánom verejnej správy vo veci žiadosti o priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu posudzuje len to, či správna úvaha orgánu verejnej správy nevybočila z medzí zákona. Samotná správna úvaha (správne uváženie) musí vychádzať zo zistenia skutočného stavu veci, čo v preskúmanom prípade znamená zadováženie si dostatočných podkladov pre posúdenie zdravotného postihnutia a odkázanosti žalobcu na požadovanú kompenzáciu z hľadiska splnenia zákonom stanovených kritérií na jej priznanie, pričom rozhodnutie orgánu verejnej správy musí spĺňať zákonom stanovené náležitosti, okrem iného musí byť náležite odôvodnené. Zákon č. 447/2008 Z.z. definuje osobnú asistenciu, ako nástroj sociálnej pomoci určený pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú schopné samostatne si organizovať svoje aktivity a preberať za tieto aktivity zodpovednosť.

28. Úlohou správneho súdu bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného a posúdiť, či žalovaný vo vzťahu k žalobcovi postupoval v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy, ktorým nebolo vyhovievané žiadosti žalobcu o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu jeho ťažkého zdravotného postihnutia vo forme peňažného príspevku na osobnú asistenciu. Žalobca v žalobe namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného i jemu predchádzajúceho prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a z dôvodu podstatného porušenia ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy žalovaným, ktorý sa nevysporiadal so zásadnou odvolacou námietkou žalobcu a jeho argumentáciou, ktorá vada mala podľa žalobcu za následok nezákonnosť rozhodnutia, pričom nebola splnená požiadavka na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktorá je súčasťou práva na spravodlivý proces chránený čl. 6 Dohovoru o ľudských právach, čl. 46 a nasl. Ústavy SR a ustanoveniami Správneho poriadku (námietka nepreskúmateľnosti rozhodnutia).

29. Podľa platnej právnej úpravy (zák. č. 447/2008 Z.z.) fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § ods. 1 odkázaná na osobnú asistenciu, možno poskytovať peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ak sa osobná asistencia vykonáva pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4 (§ 22 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z.). Osobná asistencia je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4, pričom osobnú asistenciu vykonáva osobný asistent. Účelom osobnej asistencie je v zmysle § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z. aktivácia, podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a podpora jej nezávislosti a možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenie rodinných rolí, vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít. Osobnú asistenciu nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia, stupňom zdravotného postihnutia, alebo závažnosťou zdravotného postihnutia. Peňažný príspevok na osobnú asistenciu je jedným z kompenzačných prostriedkov vymedzených v § 19 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z., pričom podkladom pre rozhodnutie o tomto peňažnom príspevku je komplexný posudok vypracovaný podľa § 15 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z., ktorý je vypracovaný na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z.z. Z administratívneho spisu a z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy vyplýva, že podkladom prvostupňového rozhodnutia bol Komplexný posudok prvostupňového orgánu verejnej správy zo dňa 24.01.2020, ktorý vychádzal z Lekárskeho posudku z 23.12.2019, podľa ktorého je miera funkčnej poruchy O. T. 80%, vychádzajúc z lekárskeho nálezu vypracovaného ošetrovujúcim lekárom žalobcu a z doložených odborných vyšetrení z ambulancie neurológie, psychiatrie a psychológie, ako aj z výsledku sociálnej posudkovej činnosti, na základe ktorej bol vypracovaný Posudkový záver z 21.01.2020, z ktorého okrem iného vyplýva, že O. T. je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má znevýhodnenie v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, býva v Domove sociálnych služieb, kde mu je poskytovaná celoročná sociálna služba pobytovou formou, pričom uvedené zariadenie je zamerané na podporu samostatného bývania, v ktorom si klienti pod dohľadom zamestnancov okrem iného osvojujú základné návyky a zručnosti, ktoré im majú pomôcť do určitej miery samostatnejšie si zabezpečovať chod domácnosti. Bolo konštatované, že O. T. má zníženú orientačnú schopnosť, premiestňuje sa v sprievode inej osoby, nemá ťažkú poruchu mobility a je schopný premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastupovať doň, udržať sa v ňom a vystupovať z neho, nemá duševnú poruchu s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ďalej bolo konštatované, že v oblasti komunikácie v dôsledku ťažkej mentálnej retardácie je deficit, styk so spoločenským prostredím mu zabezpečujú pracovníci Domova sociálnych služieb, kde je umiestnený. Sociálnou posudkovou činnosťou bolo zistené, že navštevuje od septembra 2019 Praktickú školu na ul. Zvolenská cesta 59, Lučenec, ktorá mu poskytuje prípravu na jednoduché pracovné činnosti žiakov s mentálnym postihnutím, má žiakom poskytnúť možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí, alebo v chránenom bývaní, pričom cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane práce v domácnosti. Z predmetného komplexného posudku vyhotoveného v konaní pred prvostupňovým orgánom verejnej správy vyplýva, že miera funkčnej poruchy O. T. je 80% podľa prílohy č. 3 časť IV. bod 3 písm. c) k zák. č. 447/2008 Z.z., a preto sa v zmysle § 2 ods. 3 citovaného zákona považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Následne sú v komplexnom posudku uvedené sociálne dôsledky vyplývajúce z ťažkého zdravotného postihnutia O. T. v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie, v oblasti zvýšených výdavkov, pričom mu nebola navrhnutá žiadna forma kompenzácie, v oblasti sebaobsluhy

je zaradený do VI. stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na základe dosiahnutých bodov a určenia rozsahu odkázanosti podľa prílohy č. III. zák. č. 448/2008 Z.z., a preto spĺňa podmienky stanovené v § 14 ods. 4 zák. č. 447/2008 Z.z. na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a je odkázaný na pomoc a dohľad inej osoby pri vykonávaní sebaobslužných úkonov, pri úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách kompenzovateľnú poskytnutím sociálnych služieb formou celoročného pobytu pracovníkmi Domova sociálnych služieb. Z uvedeného dôvodu nebola navrhnutá žiadna forma kompenzácie. Zároveň bolo konštatované, že O. T. je z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia odkázaný na sprievodcu. Prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy bolo odôvodnené tým, že z komplexného posudku prvostupňového orgánu verejnej správy vyplýva, že sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia mu neboli navrhnuté kompenzovať žiadnou formou kompenzácie. Prvostupňový orgán verejnej správy poukázal na výsledky sociálnej posudkovej činnosti z 21.01.2020, konkrétne na skutočnosť, že O. T. navštevuje Praktickú školu v Lučenci, ktorej cieľom je pripraviť žiakov na život v rodine na sebaobsluhu na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti a následne s poukazom na § 21 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z. uviedol, že fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej sprevádzanie do školy, ak škola je mimo priestorov zariadenia sociálnych služieb. Následne poukázal na § 41 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. a konštatoval, že žalobca nespĺňa zákonom stanovené podmienky, peňažný príspevok na osobnú asistenciu nebol navrhnutý, a preto mu peňažný príspevok na osobnú asistenciu nebol priznaný.

30. Z administratívneho spisu ďalej vyplýva, že proti prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy žalobca podal odvolanie, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie veci a poukazom na § 21 ods. 3 veta druhá zák. č. 447/2008 Z.z. a § 41 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z. v spojení s ustanoveniami Školského zákona (§ 95 ods. 1 písm. d) a § 99) namietal, že pokiaľ osoba so zdravotným postihnutím navštevuje praktickú školu, môže sa jej poskytnúť peňažný príspevok na sprevádzanie do školy v súlade s § 21 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z.z., aj pokiaľ sa inak takejto osobe poskytuje celoročná pobytová sociálna služba. O podanom odvolaní rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím tak, že odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy potvrdil s odôvodnením tak, ako je uvedené v bode 3 tohto rozsudku, pričom podkladom napadnutého rozhodnutia žalovaného bol Komplexný posudok žalovaného z 05.05.2020, podľa ktorého miera funkčnej poruchy pána O. T. je 80% ochorenie zaradené do skupiny IV. ods. 3 písm. c) prílohy č. 3 zák. č. 447/2008 Z.z., a preto sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom sociálne dôsledky vyplývajúce z ťažkého zdravotného postihnutia žalobcu boli vyhodnotené zhodne, ako v komplexnom posudku prvostupňového orgánu verejnej správy s tým, že žalobcovi nebol navrhnutý peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Z odôvodnenia predmetného komplexného posudku vyplýva, že podkladom pre jeho vypracovanie bol Lekársky posudok zo dňa 24.04.2020 a Posudkový záver z 27.04.2020, pričom poukázal na zistenia vyplývajúce z uvedených podkladov (ktoré sú zhodné ako závery posudkového lekára prvostupňového orgánu verejnej správy), a zároveň sa v odôvodnení konštatuje, že podkladom posudkového záveru žalovaného bolo šetrenie sociálnych dôsledkov vykonaným prvostupňovým orgánom verejnej správy. V odôvodnení komplexného posudku sú ďalej citované ustanovenia zák. č. 447/2008 Z.z. (§ 14 ods. 3, § 14 ods. 4, § 1 ods. 1, 2 a § 20 ods. 2), ako aj časti odôvodnení Rozsudku Krajského súdu v Nitre č. 23S/84/2017 zo dňa 23.04.2018 a Rozsudku Najvyššieho súdu SR č. k. 10SžSk/84/2017 zo dňa 18.07.2018 (správny súd opakovane poukazuje na nesprávne číslo označeného rozsudku, ktoré má byť správne uvedené pod č.k 10Sžsk/25/2017 z 18.07.2018). Komplexný posudok obsahuje konštatovanie, že vzhľadom na mentálne postihnutie žalobcu ťažkého stupňa ide u neho skôr o pasívne prijatie aktivít organizovaných zvonku, pričom ako fyzická osoba pozbavená spôsobilosti na správne úkony má O. T. obmedzené možnosti rozhodovať sa a ovplyvňovať plnenia rodinných rolí vykonávanie pracovných aktivít, vzdelávacích aktivít a voľnočasových aktivít. Na základe vykonanej lekárskej a posudkovej činnosti žalovaný dospel k záveru, že u žalobcu sa jedná o taký stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ktorý podmieňuje odkázanosť na opatrovanie, pričom vzhľadom k ťažkému zdravotnému postihnutiu sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia žalobcu vhodne a adekvátne kompenzované sociálnymi službami poskytované v Domove sociálnych služieb s celoročným pobytom, v dôsledku čoho by osobná asistenciu nespĺňala u žalobcu účel uvedený v § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z., a preto sa peňažný príspevok na osobnú asistenciu nenavrhol. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že toto odôvodnenie v podstate obsahuje citáciu odôvodnenia Komplexného posudku žalovaného zo dňa 05.05.2020, ktoré tvorilo podklad napadnutého rozhodnutia žalovaného. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje vyhodnotenie podkladov samotným orgánom verejnej správy - žalovaným a nie je z neho ani zrejmé, ako sa žalovaný vysporiadal

s odvolacím i námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy.

31. Žalobca v žalobe namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného z dôvodu, porušenia ustanovení Správneho poriadku, čl. 6 Dohovoru a čl. 46 a nasl. Ústavy SR, z ktorých vyplýva požiadavka na riadne odôvodnenie rozhodnutia a vysporiadanie sa so všetkými podstatnými argumentami účastníkov konania, ktoré tvoria súčasť práva na spravodlivý proces. Z ust. § 46 a 47 Správneho poriadku, ktorého ustanovenia sa vzťahujú na konanie na veci kompenzácie v zmysle § 53 ods. 1 Zák. č. 447/2008 Z.z., s výnimkami uvedenými v § 53 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z. vyplýva, že rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Z ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku vyplýva, že v odôvodnení rozhodnutia je správny orgán povinný uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Žalovaný (ani prvostupňový orgán verejnej správy) sa vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami neriadil. Tak, ako uvádza aj žalobca v žalobe, požiadavka na riadne odôvodnenie rozhodnutia vyplýva aj z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ktoré je možné subsumovať pod právo na spravodlivý súdny proces. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, je v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR i ESĽP aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, alebo rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Podľa konštantnej judikatúry ESĽP (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Rozsudok z 21.01.1999) pre správne súdnictvo vyplýva záver, že „... na každý relevantný argument účastníka verejnej správy musí orgán verejnej správy primerane reagovať, to znamená vo svojom odôvodnení musí presvedčivým spôsobom ponúknuť účastníkovi konania odpoveď, či je jeho argument dôvodný a aký záver z toho pre konanie vyplýva. Rovnako aj na každý irelevantný argument musí orgán verejnej správy reagovať minimálnym spôsobom, to znamená musí stručne objasniť, prečo je argument nedôvodný.“ Problematikou týkajúcou sa povinnosti náležite odôvodniť rozhodnutie sa zaoberá vo svojej judikatúre aj Ústavný súd SR (napr. v Nálezoch sp. zn. I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010), v ktorých Ústavný súd okrem iného konštatoval, že „...jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je povinnosť súdov, ako aj orgánov verejnej správy svoje rozhodnutia odôvodniť v súlade so zákonnou úpravou. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosť súdu ako aj orgánu verejnej správy je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pričom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Orgán štátnej moci je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického jasného vyjadrovania. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu preskúmateľnosti rozhodnutia“. Obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom svojej judikatúry vytýčil nasledovnú definíciu minimálnych kritérií odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej správy: „... odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej správy ... musí obsahovať logickú, právnu a presvedčivú argumentáciu o splnení formálnej a materiálnej podmienky v dostatočnom rozsahu, to znamená, že priemernému adresátovi je daná možnosť z jemu predloženého odôvodnenia pochopiť, na základe akých skutočností (dôkazných prostriedkov), a v akom rozsahu bol zistený skutkový stav, správnosť právnych noriem a tipovaných na skutkový stav a právne závery nevybočujúce z logiky aplikácie práva vedúcej k myšlienke obsiahnutej vo výrokovej časti“. Pokiaľ preskúmané rozhodnutie orgánu verejnej správy nebude spĺňať uvedenú definíciu, potom je nepreskúmateľné, čo je dôvodom na zrušenie rozhodnutia orgánu verejnej správy. Nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov nie je len také rozhodnutie, ktorému úplne chýba odôvodnenie, ale aj také, ktorého odôvodnenie nie je dostatočné, a v ktorom chýbajú skutkové dôvody a úvahy, ktorými sa orgán verejnej správy k skutkovým záverom dopracoval a úvahy, ktorými ich právne vyhodnotil. Povinnosťou orgánu verejnej správy je teda rozhodnutie odôvodniť tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, z akých podkladov orgán verejnej správy pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a z akých dôvodov, aby jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri vyhodnotení skutkových a právnych okolností namietaných konaní, aby odpovedal na najdôležitejšie otázky vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý bol predmetom príslušnému administratívneho konania. Vzhľadom na vyššie uvedené má správny súd za to, že odôvodnenie tak

napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy, sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

32. Odôvodnenie rozhodnutia, v ktorom sú uvedené citácie príslušných ustanovení a aplikovaného hmotnoprávneho predpisu, v tom prípade zákona č. 447/2008 Z.z., (v prípade prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy konkrétne ust. § 20 ods. 2, § 21 ods. 1, § 21 ods. 3 a § 41 ods. 1, v prípade rozhodnutia žalovaného ust. § 14 ods. 3, 4, § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, § 20 ods. 1 a 2 zák. č. 447/2008 Z.z.) a odkaz na Komplexný posudok (v prípade prvostupňového rozhodnutia), resp. v prípade napadnutého rozhodnutia žalovaného prevzatie textu Komplexného posudku vrátane jeho celého odôvodnenia (pričom komplexný posudok je síce podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia žalovaného, ale jedná sa len o jeden z podkladov, resp. dôkazov, ktorý musí orgán verejnej správy vyhodnotiť a to v kontexte s ostatnými žalobcom predloženými dôkazmi v administratívnom konaní), bez uvedenia skutočností, ktorými sa žalovaný orgán verejnej správy (resp. prvostupňový orgán verejnej správy) riadil pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, a bez uvedenia, ako sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami účastníka konania (žalobcu), ktoré uviedol v opravnom prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy (konkrétne odvolacia námietka týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia a námietka, že s poukazom na § 21 ods. 3, veta druhá zák. č. 447/2008 Z.z. možno žalobcovi ako fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, možno poskytnúť osobnú asistenciu na jej sprevádzanie do školy, ak je škola je mimo priestorov zariadenia sociálnych služieb, s argumentáciou, že praktická škola, ktorú žalobca navštevuje patrí medzi školy upravené v § 41 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z., a to s poukazom na § 95 ods. 1, písm. d) a § 99 zák. č. 245/2008 Z.z.), nespĺňa zákonom stanovené náležitosti odôvodnenia rozhodnutia. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na ustálenú rozhodovaciu činnosť správnych súdov i Najvyššieho súdu SR, ktoré opakovane judikujú, že rozhodnutie (vo veciach sociálnych), musí byť individuálne zdôvodnené tak, aby bolo možné preskúmať jeho zákonnosť s prihliadnutím na jeho odôvodnenie, a nie na obsah posudkov (v tomto prípade Komplexného posudku), ktoré sú iba podkladom rozhodnutia. Vychádzajúc z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy mal správny súd za preukázané, že z prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy nevyplýva správna úvaha, na základe ktorej orgán verejnej správy prijal svoj záver a tento nedostatok neodstránil ani žalovaný, keď z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyplýva, v akom rozsahu preskúmal napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy, keďže v odôvodnení rozhodnutia poukazuje na výrok rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy a na obsah Komplexného posudku prvostupňového orgánu verejnej správy s konštatovaním, že v tomto Komplexnom posudku nebolo žalobcovi navrhnuté kompenzovať sociálne dôsledky jeho ťažkého zdravotného postihnutia žiadnym peňažným príspevkom a následne poukazuje žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia na Komplexný posudok vyhotovený v odvolacom konaní (Komplexný posudok z 05.05.2020), v zmysle ktorého rovnako neboli sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia žalobcu navrhnuté kompenzovať žiadnym peňažným príspevkom, a teda ani príspevkom na osobnú asistenciu. Tak, ako bolo vyššie uvedené, pokiaľ žalovaný následne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukazuje len na obsah Komplexného posudku zo dňa 05.05.2020 a prakticky cituje celé jeho odôvodnenie, bez toho, aby z napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplývala akákoľvek úvaha druhostupňového orgánu verejnej správy (žalovaného), takéto odôvodnenie rozhodnutia žalovaného nespĺňa zákonom stanovené náležitosti na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Rovnako z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného vôbec nevyplýva, akým spôsobom sa žalovaný vysporiadal s odvolacími námietkami žalobcu, a to najmä za situácie, že žalovaný rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy potvrdil, avšak v podstate z iných dôvodov, než z dôvodov, na ktorých bolo založené prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe k žalobnej námietke žalobcu týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného, vrátane námietky, že žalovaný sa nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami, uviedol, že v Komplexnom posudku vypracovanom žalovaným, ani v rozhodnutí žalovaného nebolo spochybnené, že O. T. navštevuje Praktickú školu v Lučenci, avšak peňažný príspevok na osobnú asistenciu nebol navrhnutý z iných dôvodov, a keďže žalovaný v rozhodnutí, ktoré je predmetom súdneho prieskumu nahradil dôvody nepriznania peňažného príspevku na osobnú asistenciu inými dôvodmi, nepovažoval za hospodárne vyjadrovať sa k dôvodom uvedeným v rozhodnutí prvostupňového orgánu. Následne uviedol úvahy, ktoré viedli žalovaného k potvrdeniu napadnutého rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy. Správny súd predovšetkým poukazuje na to, že skutočnosť, že žalovaný nahradil dôvody nepriznania peňažného príspevku uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaného inými dôvodmi,

nezbavuje žalovaného povinnosti stanovenej v § 47 ods. 3 Správneho poriadku v spojení s § 60a Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia vyrovnať sa s návrhmi a námietkami účastníkov konania. Zároveň nepostačuje, ak žalovaný uviedol úvahy, ktorými sa riadil pri vyhodnotení podkladov napadnutého rozhodnutia (Komplexný posudok vyhotovený v odvolacom konaní) až vo vyjadrení k žalobe, pretože nepostačuje, ak dôvody, na ktorých je rozhodnutie žalovaného založené, sú uvedené vo vyjadrení k žalobe, keďže tieto úvahy z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného nevyplývajú a žalobca tak nemal možnosť sa oboznámiť s týmito úvahami žalovaného, ktorá skutočnosť mu znemožnila účelné bránenie svojich práv prostredníctvom správnej žaloby (odhliadnuc od skutočnosti, že správny súd je v prípadoch žalôb v sociálnych veciach oprávnený preskúmať napadnuté rozhodnutie žalovaného aj z iných dôvodov, ktoré v žalobe uvedené neboli). Už len pre úplnosť správny súd poukazuje na skutočnosť, že v Komplexnom posudku žalovaného sú uvedené citácie rozhodnutí krajského súdu, resp. najvyššieho súdu, k čomu vo vzťahu k rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 23Sa/84/2017 zo dňa 23.04.2018 správny súd uvádza, že rozhodnutia krajských súdov nemajú všeobecnú záväznosť pre orgány verejnej správy, rozhodnutím krajského súdu je orgán verejnej správy viazaný v prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia v konkrétnej veci. Navyše, predmetný rozsudok Krajského súdu v Nitre nebol podrobený vecnému preskúmaniu vysloveného právneho názoru v kasačnom konaní (kasačná sťažnosť v predmetnej veci bola Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžsk/131/2018 z 31.7.2019 odmietnutá ako oneskorene podaná). Pokiaľ sa v Komplexnom posudku žalovaného odkazuje na právny názor vyslovený Najvyšším súdom SR v Rozsudku sp. zn. 10Sžsk/84/2017 zo dňa 8.7.2018, správny súd opakovane poukazuje na skutočnosť, že takéto rozhodnutie NS SR pod sp. zn. 10Sžsk/84/2017 nebolo vydané, žalovaný mal zrejme na mysli rozsudok sp. zn. 10Sžsk/25/2017 z 18.7.2018, ktorý sa však týkal prípadu s inými skutkovými okolnosťami. Správny súd považoval vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobnú námietku žalobcu za takú, ktorá odôvodňuje zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy v zmysle § 191 ods. 1 písm. d) SSP.

33. Pokiaľ žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci, správny súd vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie žalovaného (v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy) je nezákonné z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia a následnej nepreskúmateľnosti rozhodnutí, považoval posúdenie otázky namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci za predčasné. Z judikatúra Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ sa rozhodnutie orgánu verejnej správy zrušuje pre nepreskúmateľnosť, nie je dôvodné, resp. bolo by predčasné konštatovať, že rozhodnutie je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia veci.

34. Pokiaľ žalobca namietal nezákonnosť rozhodnutia žalovaného z dôvodu nedostatočne, resp. nesprávne zisteného skutkového stavu argumentujúc, že žalobca navštevuje praktickú školu, ktorá je považovaná za školu v zmysle § 41 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z.z., a preto môže byť peňažný príspevok poskytnutý žalobcovi na sprevádzanie do školy v súlade s § 21 ods. 3 Zákona o peňažných príspevkoch aj v prípadoch, ak sa inak žalobcovi poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, správny súd uvádza, že z tohto dôvodu nie je možné konštatovať nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, keďže napadnuté rozhodnutie žalovaného nebolo založené na konštatovaní nesplnenia uvedenej podmienky, ale dôvodom na potvrdenie prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy a nepriznanie príspevku na osobnú asistenciu žalobcovi bola skutočnosť, že vzhľadom k ťažkému zdravotnému postihnutiu sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia O. T. vhodne a adekvátne kompenzované sociálnymi službami poskytovanými v Domove sociálnych služieb s celoročným pobytom, v ktorom je O. T. umiestnený, a preto by osobná asistenciu nespĺňala účel uvedený v § 20 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z.z.

35. Pokiaľ žalobca namietal rozpor rozhodnutia žalovaného s medzinárodnou zmluvou - Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, konkrétne jeho článkom 19 s argumentáciou, že nezohľadnením článku 19 Dohovoru zamietnutie nároku žalobcu porušuje jeho právo na nezávislý život, čo považoval za nesprávne právne posúdenie veci, správny súd poukazuje na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 737/2015 zo dňa 11.11.2015, v ktorom k aplikovateľnosti niektorých článkov Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím ústavný súd uviedol, že: „Článok 19 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím neobsahuje priamo aplikovateľné subjektívne práva fyzických osôb, ale je pozitívnym záväzkom štátu, resp. upravuje zásady, ktoré je zmluvný štát povinný inkorporovať do svojho právneho poriadku a orgány aplikácie práva sú povinné tieto zásady zohľadňovať pri aplikácii príslušných vnútroštátnych normatívnych správnych aktov“. Na základe uvedeného správny súd považoval túto námietku žalobcu za nedôvodnú.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného i rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy a konania, ktoré ich vydaniu predchádzalo, dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne, a preto napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy zrušil podľa § 191 ods. 1, písm. d) SSP a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie. Úlohou orgánu verejnej správy v ďalšom konaní bude nanovo posúdiť žalobcom uplatnený nárok na priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu, opätovne vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie zákonom stanoveným spôsobom odôvodniť tak, aby spĺňalo náležitosti stanovené v § 46 a § 47 Správneho poriadku.

37. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. Výška trov konania bude určená samostatným rozhodnutím, ktoré po právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech (§ 442 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal (§ 444 ods. 1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

(2) Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred krajským súdom.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť: a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva, d) návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Sťažovať alebo opomenutý sťažovateľ v prípade konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ (správne žaloby v sociálnych veciach) nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b/ SSP).